

Bewonersavond Waalseilandsgracht

20 januari 2022

Datum bijeenkomst: 20.01.2022

Onderwerp: Nieuwe afweging voor de aanpak van de kade Oude Waal

Auteurs: Marc Rijnveld, Sipke Bontekoe

Locatie: online MS Teams

Op 20 januari 2022 organiseerde de gemeente Amsterdam een online bijeenkomst voor bewoners van de Oude Waal en Binnenkant. De aanleiding hiervoor was de actualisatie van het eerdere besluit om de kademuur van de Oude Waal te versterken met damwanden totdat de kade vernieuwd wordt.

Tijdens de bijeenkomst vertelde het projectteam van Programma Bruggen en Kademuren van de gemeente dat een nieuwe afweging op basis van actuele informatie is gemaakt. Het advies is om de kade van de Oude Waal nu niet te versterken met een veiligheidsconstructie, maar met maatregelen de belasting van de kade te blijven beperken.

De aanwezige bewoners reageerden instemmend. Vervolgens hebben zij vragen gesteld over de afsluiting en inrichting van de opgeheven parkeerplaatsen op de kade, het vernieuwen van de kademuren, het verkeer en het proces van het besluit. Alle reacties van bewoners worden door de gemeente meegenomen in de complete afweging over de aanpak van de kade Oude Waal. In de bijlage staat de PowerPointpresentatie.

Mededelingen en actualiteiten

- Voortgang werkzaamheden veiligheidsconstructie Binnenkant: De afwerking van de veiligheidsconstructie aan de Binnenkant loopt met 2 weken uit. Doordat de werkzaamheden door 3 aannemers worden gedaan, is het een puzzel om de werkzaamheden precies te laten aansluiten. De beperkte beschikbaarheid van benodigde bouwmaterialen speelt ook een rol. De plantenbakken worden op en bij de veiligheidsconstructie geplaatst in de week van 14 maart. De woonarken worden volgens de huidige planning in de week van 21 maart verplaatst van het ponton naar hun ligplaats aan de damwand.
- Communicatie door de gemeente: Het besluit over de aanpak van de kade Oude Waal worden gedeeld via de klankbordgroep, bewonersbrief, website van de gemeente en BouwApp. Houd de BouwApp in de gaten voor updates over de voortgang van de werkzaamheden.

Herziening besluit Oude Waal

De directie van het Programma Bruggen en Kademuren van de gemeente bereid het besluit voor de kade van de Oude Waal nu niet te versterken met een veiligheidsconstructie, maar met maatregelen de belasting van de kade te blijven beperken. Begin februari wordt hierover een besluit genomen. De monitoring laat op dit moment zien dat de kade nagenoeg niet beweegt. Volgens de huidige inzichten kan de kade met deze maatregelen veilig in gebruik blijven:

- Geen zwaar wegverkeer over de Oude Waal (max 7,5 ton)
 - Momenteel staan overdag verkeersregelaars aan het begin van de straat. Dit is een oplossing voor de korte termijn. Om ervoor te zorgen dat zwaar verkeer niet op de kade kan komen, plaatst de gemeente breedte- en/of hoogtebeperkingen.
- Niet parkeren op de kade.
 - Drie parkeervakken (twee autodelen, één gehandicapte parkeerplaats) worden opgeheven. Eén gehandicaptenparkeerplaats op kenteken (Canta) blijft in gebruik.
- Voortzetten maandelijkse monitoring van de kade.

Deze maatregelen blijven van kracht. Wanneer de kade meer gaat bewegen en uit de monitoring blijkt dat de signaalwaarde wordt overschreden, dan moeten op korte termijn alsnog maatregelen getroffen worden. De gemeente gaat onderzoeken of het vernieuwen van de kademuren van de Oude Waal en Binnenkant verder vervroegd kan worden in de voorlopige programmering van kadevernieuwing (starten binnen 5 jaar vanaf nu). De vernieuwing is in de voorlopige programmering al vervroegd naar de periode 2027-2029 (was vanaf 2032).

De nieuwe afweging en advies voor de kade Oude Waal zijn gemaakt op basis van actuele informatie en kennis. Een deel van de informatie was niet voor handen toen het initiële besluit werd genomen. De start van de werkzaamheden bij de Oude Waal is meerdere keren uitgesteld. Daardoor is de periode tussen het besluit (december 2020) en de geplande uitvoering vanaf maart 2022 vrij lang. De monitoringsdata die is verzameld in de tussentijd geeft meer informatie over het effect van de maatregelen die tot zo ver zijn genomen: geen zwaar wegverkeer en niet parkeren op de kade. De veiligheid staat voorop, maar ook de twee omgevingsfactoren bereikbaarheid en leefbaarheid zijn meegenomen in de afweging. Zo is in het kader van de bereikbaarheid het omdraaien van de rijrichting van het gemotoriseerd verkeer op de Oudeschans bijvoorbeeld meegenomen, dat waarschijnlijk zorgt voor minder gemotoriseerd verkeer over de Oude Waal. Tevens is de bereikbaarheid voor nood- & hulpdiensten, afvalinzameling, transport en bouwlogistiek meegenomen in de afweging. In het kader van leefbaarheid is bijvoorbeeld zorgvuldig gekeken naar de beschikbare parkeergelegenheid. Momenteel toetst de gemeente het advies bij bewoners, ondernemers en andere stakeholders in de buurt. Deze bijeenkomst is een onderdeel van deze toetsing.

De technisch specialisten van de gemeente kunnen niet met zekerheid zeggen dat de kademuur het met deze maatregelen uithoudt totdat de vernieuwing plaatsvindt (nu onder voorbehoud gepland in 2027-2029). De scheuren in het metselwerk en de slechte staat van de fundering van de kade maken het onzeker óf en wanneer dit het geval is. Als de beweging van de kade volgens de monitoring de signaalwaarde overschrijdt, moet opnieuw worden bekeken of, en welke aanvullende veiligheidsmaatregelen nodig zijn. Als versterken van de kade noodzakelijk blijkt, dan wordt binnen 4 maanden gestart met de plaatsing van de veiligheidsconstructie om de veiligheid te garanderen. In dit geval liggen alle vergunningen, plannen en verplaatsingsovereenkomsten al klaar, omdat deze de afgelopen maanden tot stand zijn gekomen. De laatste ontwerpwerkzaamheden voor de veiligheidsconstructie, die momenteel in uitvoering zijn, worden ook afgemaakt. De ondertekende verplaatsingsovereenkomsten met de eigenaren van woonschepen en - arken aan de Oude Waal blijven van kracht.

Na invoering van de verkeersmaatregelen bij de Oudeschans en Montelbaanstraat worden de effecten bekeken. Mocht daaruit blijken dat een verkeersmaatregel leidt tot onverwachte overlast, dan kan die maatregel worden aangepast of teruggedraaid. Er ontstaat dan een nieuwe verkeerssituatie. De huidige afweging voor de veiligheidsmaatregelen bij de kade wordt dan ook opnieuw bekeken.

Waterbewoners van de Oude Waal hebben de afgelopen weken een nieuw idee aan de gemeente overhandigd om de kade verder te ontzien. Zij stellen voor om alle schepen en arken van de Oude Wal los te koppelen van de kade en in de huidige posities aan meerpalen te bevestigen. De gemeente onderzoekt welke afmeersysteem het meest geschikt is en kijkt daarbij ook naar dit voorstel.

Vragen van bewoners

Vragen over de inrichting

Vraag van een bewoner: Blijven de rood-witte paaltjes die momenteel parkeervakken blokkeren staan tot het vernieuwen van de kade? Wij vinden deze niet mooi en willen graag een esthetischer alternatief.

Antwoord van de gemeente: Hiervoor komt een beter alternatief voor de langere termijn. Met het stadsdeel (dat over de inrichting van de openbare ruimte gaat) en bewoners wordt gekeken naar een goede oplossing. Een bewoner doet de suggestie: de rechthoekige plantenbakken op de Kloveniersburgwal zijn erg mooi.

Vraag van een bewoner: Blijven de deelauto's, invalideparkeerplaats en de parkeerplek met elektrische laadpaal op de Oude Waal?

Antwoord van de gemeente: Eén invalideparkeerplaats (Canta) blijft in gebruik. Momenteel kijkt de gemeente in overleg met de eigenaren van deze 3 auto's waar nieuwe plekken in de buurt mogelijk zijn. Incidenteel kan er ook een bouwkeet op de kade worden gezet op de minder zwakke delen van de kade als het echt niet anders kan.

Vraag van een bewoner: Hoe wordt de overlast van fietsen op de Binnenkant aangepakt?

Antwoord van de gemeente: Een ontwerper van het Programma Fiets van de gemeente maakt een ontwerp voor de indeling van het fietsparkeren op de Binnenkant. Dit moet goed geregeld zijn voordat de bouwhekken op de kade verwijderd worden. Woensdag 26 januari gaat Marlo de Kat (gemeente) tussen 11:30-12:30 ter plaatse met een aantal bewoners naar de situatie en mogelijkheden voor het plaatsen van fietsnietjes kijken. Verspreid over de kade van de Binnenkant worden 4 parkeervakken opgeheven. Deze ruimte wordt gebruikt voor extra fietsparkeerplekken.

Vraag van een bewoner: Kunnen de grote kuilen in de rijweg van de Oude Waal en een scheefstaande lantaarnpaal worden hersteld?

Antwoord van de gemeente: Marlo de Kat (gemeente) vraagt dit na bij het stadsdeel en maakt zich hard om dit op korte termijn te realiseren.

Vragen over het vernieuwen van de kademuren

Vraag van een bewoner: Hoe wordt rekening gehouden bij het vernieuwen van de kade met het feit dat de meeste huizen langs de Waalseilandsgracht gemeentelijke- en rijksmonumenten zijn?

Antwoord gemeente: Als de kademuren niet worden genoemd in officiële documenten van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed dan zijn het geen rijksmonumenten. Dat was bij de Grimburgwal overigens wel het geval, maar dit komt niet veel voor. In de Erfgoedwet zijn de kades niet opgenomen. Of dat bewust is of vergeten, is niet bekend. Het projectteam dat zorgt voor uitvoering van de veiligheidsmaatregelen (zoals het plaatsen van de damwand) gaat niet over het vernieuwen van de kades. Zij dragen deze informatie over aan het team dat verantwoordelijk is voor de vernieuwing van de kades. Eveneens doet het projectteam de uiterste best om alle informatie en alles dat ze hebben geleerd zo zorgvuldig mogelijk over te dragen.

Vraag van een bewoner: Waar moeten de woonarken en -schepen tijdens het vernieuwen van de kademuren naar uitwijken?

Antwoord van de gemeente: We weten nu nog niet welke technieken over vijf jaar toegepast kunnen worden voor het vernieuwen van de kademuren. Via een innovatiepartnerschap "*dagen we de markt uit*" om met oplossingen te komen waardoor we beter in staat zijn om kades te vernieuwen met bijvoorbeeld behoud van bomen en minder impact voor woonarken en -schepen langs de kades. Of en waar de woonarken en schepen moeten uitwijken is daarom nu niet bekend.

Vragen over het proces

Vraag van een bewoner: Wat is de kans dat dit advies voor de Oude Waal niet wordt overgenomen?

Antwoord van de gemeente: Deze kans is inmiddels niet groot. De laatste stap die het projectteam nu zet, is het toetsen van het advies bij de buurt. Reacties nemen we mee in de afweging. Tot nu toe zijn de reacties van bewoners positief en kiezen ze voor nu geen veiligheidsconstructie met damwanden..

Vraag van een bewoner: Wanneer vindt een evaluatie plaats over het besluit van het plaatsen van de veiligheidsconstructie bij de Binnenkant? Met vragen zoals: Is het te snel gegaan? Welke argumenten waren correct? Was het inderdaad nodig?

Antwoord van de gemeente: De kade van de Binnenkant werd voorafgaand aan het besluit over versterking al een jaar gemonitord. Daar was te zien dat de kade bewoog (progressieve deformatie van de kade). Dat is een andere situatie dan aan de Oude Waal. Het is nog niet bekend of een evaluatie over dat besluit plaatsvindt.

Vraag van een bewoner: Hoe ziet de kade eruit na de vernieuwing? Is dit al ergens in Amsterdam gedaan? Kunnen we dit bekijken en erover meepraten?

Antwoord van de gemeente: Het is nog te vroeg om aan te geven hoe we de kades hier gaan vernieuwen. Ook hier geldt dat we nu nog niet weten welke technieken over vijf jaar toegepast worden voor vernieuwing van de kademuren. De volgorde is dat eerst een programmering voor de vernieuwing van de vele kades en bruggen in het centrum wordt gemaakt, vervolgens moeten daarvoor financiële middelen kunnen worden vrijgemaakt. Pas daarna wordt de aanpak per kade/brug bepaald. Het projectteam geeft de wens van bewoners om mee te praten over het aanzicht en karakter van de kade bij vernieuwing door aan het team dat hierover gaat. De gemeente zoekt ook uit op welke locaties in Amsterdam bewoners een kijkje kunnen nemen voor het uiterlijk van de kade na vernieuwing.

Vragen over verkeer

Vraag van een bewoner: Nu de 47,5m aan de Binnenkant nog niet versterkt is, mag daar straks al wel weer zwaar wegverkeer overheen rijden?

Antwoord van de gemeente: De versterkte 150 meter kade van de Binnenkant kan wegverkeer boven de 7,5 ton weer aan. Voor de 47,5 meter die niet is versterkt, geldt dit niet. Hierdoor is er voorlopig nog geen doorgaand verkeer mogelijk via de Binnenkant voor wegverkeer boven de 7,5 ton. Zwaar wegverkeer kan het versterkte deel van de Binnenkant op, maar moeten dan achteruit terugrijden.

Aanwezig

Naast alle bewoners en geïnteresseerden waren aanwezig:

Gemeente Amsterdam:

- Marlo de Kat – omgevingsmanager wal
- Bas Lodder – omgevingsmanager water
- Timothy Augustuszoon – technisch manager

Public Mediation (onafhankelijke voorzitter):

- Marc Rijnveld – gespreksbegeleider
- Sipke Bontekoe – verslag